

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tat-8 ta' Ottubru, 2008

Citazzjoni Numru. 168/2002/1

Louis Camilleri

-vs-

Kontrollur tad-Dwana

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ipprezentat fis-6 ta' Frar, 2002 li permezz tiegħu r-rikorrenti espona bir-rispett:

Illi nhar l-14 ta' Diċembru, 2001 l-esponent ġie notifikat b'mandat ta' qbid numru 38/2001 maħruġ mill-intimat fuq il-vettura ta' l-għamla BMW 528i, numru tar-reġistrazzjoni WN-UK 245, liema nota ta' qbid kienet datata 23 ta' Frar, 2000 konsegwenza tal-fatt li l-elevazzjoni saret fit-23 ta' Frar, 2000.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi l-esponent ta avviż li hu kien bi ħsiebu jitlob lura l-vettura maqbuda bin-nota ta' qbid numru 38/2001 permezz ta' ittra mibgħuta minnu lill-istess Kontrollur tad-Dwana u li tagħha ngħata *acknowledgement* relattiv datat 11 ta' Jannar, 2002.

Illi l-esponent jilmenta minn tali qbid għas-segweni raġunijiet:

1) Illi preliminarjament il-qbid imsemmi ma sarx fit-termini ta' l-Artiklu 72(1) tal-Kapitlu 37, u dan peress illi meta sar il-qbid fit-23 ta' Frar, 2000 l-uffiċċjali li effettwa l-qbid ma tax dakinhar l-avviż bil-miktub, u ta r-raġuni tiegħu skond kif rikjest mill-imsemmi Artiklu.

2) Illi fit-tieni lok il-vettura msemmija kienet qed tinzamm taħt l-Awtorita' tal-Kontrollur tad-Dwana *stante* li fuqha ma tħallasx id-dazju relattiv, u meta din il-vettura nstaqet mill-esponent s'għand l-aġent tal-BMW din ittiegħdet wara l-kunsens mogħti mill-istess intimat.

Illi in effetti l-fatti li taw lok għall-ħruġ tal-mandat imsemmi kien sempliciment minħabba l-fatt li l-vettura kellha bżonn tiswijiet kawżati minn nuqqas ta' użu, u tali tiswijiet kellhom isiru minn Muscat Motors li huma l-aġenti tal-BMW.

Għaldaqstant l-esponent umilment jitlob lil din l-Onorabli Qorti jogħgobha tordna li l-vettura BMW 528i, numru tar-reġistrazzjoni WN-UK 245, li nqabdet bin-nota tal-qbid numru 38/2000, tiġi meħlusa mill-effetti tal-mandat u tiġi rilaxxata favur l-esponent, u dan taħt dawk il-provvedimenti kollha xierqa u opportuni.

Rat il-lista tax-xhieda u tad-dokumenti.

Rat ir-risposta ta' l-intimat il-Kontrollur tad-Dwana, ipprezentata fit-18 ta' Frar, 2002, li permezz tagħha espona bir-rispett:

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi preliminarjament in-nuqqas ta' notifika ta' l-Avukat Ġenerali bir-rikors promotur *ai termini* ta' l-Artiklu 181B(3) tal-Kapitlu 12.

Illi fil-mertu, in-nota ta' qbid numru 38/2001 inħarġet regolarment u skond il-liġi, *stante* li l-vettura in kwistjoni kienet tinsab fit-toroq ta' Malta bi ksur tal-permess temporanju ta' l-importazzjoni li permezz tiegħu kienet impurtata, u bi ksur tal-liġijiet tad-Dwana.

Illi barra minn hekk, irriżulta wkoll illi d-diversi trasferimenti tal-vettura li dehru fid-dokumenti ppreżentati lill-awtoritajiet Maltin u barranin, jew uħud minnhom, kienu foloz, u għalhekk kienet saret dikjarazzjoni falza lill-awtoritajiet doganali, fost oħrajn.

Illi nhar it-23 ta' Frar, 2000 kienet il-Pulizija u mhux uffiċċjali tad-Dwana li elevaw il-vettura mingħand ir-rikorrent, u dan sabiex jinvestigaw informazzjoni li daħlitilhom. Għalhekk ma jreġix l-argument tar-rikorrent li n-nota ta' qbid kellha toħroġ dakinhar ta' l-elevazzjoni. In-nota ta' qbid inħarġet meta fil-fatt kienu konklużi l-investigazzjonijiet u nħarġet mill-awtoritajiet doganali.

Illi l-Artiklu 72 tal-Kapitlu 37 ma jobbligax lill-Kontrollur tad-Dwana li jagħti n-nota ta' qbid lil sid ta' oġġett jew persuna oħra fil-ġurnata li l-oġġett ikun elevat, u dan minħabba li jista' jkun il-każ li jkunu għadhom qed jibdew, jew ikunu għadhom għaddejjin l-investigazzjonijiet.

Illi *di piu'*, il-Kontrollur tad-Dwana qatt ma awtorizza lil ħadd biex ikisser is-siġill li din il-vettura kienet issiġillata bih.

Għaldaqstant l-esponent jitlob bir-rispett li din l-Onorabbli Qorti jogħġobha tiċħad it-talbiet tar-rikorrenti bl-ispejjeż kontri.

Salv eċċezzjonijiet oħra jekk ikun il-każ.

Rat l-atti proċesswali kollha kompriżi l-verbali tas-seduti li saru quddiem l-Assistenti Ġudizzjarji.

Semgħet it-trattazzjoni tad-difensur ta' l-intimat u rat in-nota ta' sottomissjonijiet tar-rikorrenti.

Rat il-verbal tas-seduta tas-7 ta' Mejju, 2008 li permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi kif jidher lir-rikorrenti qed jitlob li tiġi rilaxxata favur tiegħu l-vettura msemmija fir-rikors promotur.

Il-mod kif ġara l-incident li ta lok għall-kawża jimmerita li jiġi spjegat. Il-vettura ġiet importata f'isem ċertu Carmine Galeotalanza li permezz ta' skrittura esebita fil-proċess ta' prokura lir-rikorrenti fir-rigward tal-vettura. Il-vettura kienet ser tiġi reġistrata f'isem ċertu Younis, Libjan li kien għal kollox nieqes minn dawn il-proċeduri. Skond ir-rikorrenti huwa kien ser ibiegħ il-vettura lil dan Younis li pero' reġa' bdielu minħabba d-dazju li kien ser iħallas. Il-vettura għalhekk ġiet sigillata għand ir-rikorrenti. F'ċertu żmien dan ħtiegħu jieħu l-vettura għand l-aġenti tal-BMW għattiswija u talab li s-sigill jiġi mkisser. Billi l-uffiċċjali tad-dwana kienu mħabbtin awtorizzawh jagħmel dan hu stess. Jidher li din il-prassi kienet aċċettata minn dawn l-uffiċċjali. Meta l-vettura kienet għand l-aġent sar rapport lill-pulizija li l-vettura kienet inħarġet mill-Ġermanja mingħajr awtorizzazzjoni tas-sid li apparentement kienet għadha l-kumpanija BMW għaliex il-vettura kienet inkriet lil Galeotalanza. F'dan il-punt interveniet il-Pulizija li kkonfiskat il-vettura u eventwalment ħarġet l-ordni ta' l-intimat li qed tiġi attakkata permezz ta' din il-kawża. Il-konvenut ġie akkużat li rċieva oġġetti misruqa (il-vettura stess) iżda eventwalment ġie liberat mill-Qorti tal-Maġistrati.

Qabel xejn il-Qorti trid tiddeċiedi dwar l-ewwel eċċezzjoni ta' l-intimat li dwarha *gia'* kellha okkażjoni li tikkummenta f'kawżi oħra. Huwa minnu li l-artiklu msemmi jgħid li l-Avukat Ġenerali għandu jiġi notifikat b'kull azzjoni li ssir kontra l-Gvern. Madankollu dan sar bl-iskop ċar illi dipartiment tal-Gvern ma jaqax kontumaċi f'xi proċeduri

minhabba xi dewmien biex l-att jasal għand l-Avukat Ġenerali. Ladarba dan ma sarx u l-intimat irrisponda debitament għar-rikors promotur, ma hemmx lok li kawża tiġi ddikjarata nulla minhabba dan in-nuqqas – ara s-sentenza Joseph Galea vs Dipartiment tax-Xoghlijiet mogħtija fis-27 ta' Ġunju, 2003 minn din il-Qorti.

L-ewwel aggravju tar-rikorrent huwa li l-proċedura tal-qbid ma sarx fit-termini ta' l-Artiklu 72 (1) tal-Kapitlu 37 peress li meta sar il-qbid ma tax dakinhar l-avviż bil-miktub tar-raġuni tiegħu. Madankollu kif osservat din il-Qorti fil-kawża fl-ismijiet Joseph Schembri vs Kontrollur tad-Dwana deċiża fit-3 ta' Ottubru, 2001: "*L-istess artiklu (72) ma jispeċifikax meta dan l-avviż għandu jiġi notifikat lis-sid jew il-ħati. L-avviż imsemmi fl-Artiklu 72 ma hu xejn ħlief rekwiżit mil-liġi biex il-parti interessata tkun taf bil-qbid u b'hekk tkun tista' tiegħu dawk il-passi kollha lilha permessi bil-liġi. Fil-każ in eżami jidher li f'xi ħin ir-rikorrenti ġie mgħarraf bis-seizure note u ħa l-passi skond il-liġi. Da parti ta' l-intimat ma tqajmet ebda eċċezzjoni dwar il-preskrizzjoni ta' l-azzjoni u għalhekk jidher li kollox ġie sanat bil-preżentata tar-rikors odjern.*" Dan japplika għal din il-kawża wkoll. Għandu jingħad ukoll li kif sewwa osserva l-intimat fir-risposta tiegħu, il-qbid originarjament ma sarx mill-Kontrollur tad-Dwana iżda mill-Pulizija, u kien wara li l-kontrollur, fuq informazzjoni mogħtija lilu mill-istess pulizija, ħareġ in-nota' ta' qbid. Għalhekk dan l-aggravju tar-rikorrent ma jirriżultax.

Rigward il-mertu tar-rikors, il-Qorti filwaqt li tħoss li ħafna mill-eċċezzjonijiet ta' l-intimat ma humiex fondati (per eżempju l-vettura nstaqet mingħajr permess meta jidher li kienu l-uffiċċjali tad-dwana stess li awtorizzaw lir-rikorrenti jaqta' s-sigill) jidhrilha li eċċezzjoni minnhom għandha fundament sod u *cioe'* li mid-dokumenti li ġew esebita jirriżulta li l-vettura kienet iddañhlet Malta permezz ta' dikjarazzjoni falza u dan għaliex il-Qorti m'hijjex konvinta li r-rikorrenti importa l-vettura *in bona fede* biex ibiegħha iżda għamel dan biex idañhalha Malta mingħajr ma jhallas dazju fuqha jew ma jhallasx dak li suppost kellu jhallas. Il-vettura per eżempju ma kinitx ta' Galeotalanza iżda mikrija lilu; ir-rikorrenti ma ressaqx prova li huwa kien il-

proprietarju tal-vettura, anzi kienet ser tiġi importata f'isem Younis li donnu sparixxa u qatt ma deher b'hal xhud fil-kawża. Younis innifsu għamel prokura oħra f'isem ir-rikorrenti iżda ma għiet esebita ebda skrittura *mir-rikorrenti* li permezz tagħha r-rikorrenti effettivament akkwista l-vettura. Mill-banda l-oħra filwaqt li r-rikorrenti qatt ma ressaq provi fir-rigward tal-propjeta' tal-vettura, l-intimat esebixxa lejn l-aħħar tal-proċeduri, dokumenti li ngabu minn barra li jindikaw li fil-fatt jeżisti dokument li rriżulta li kien falz skond il-pulizija Taljana li huwa skrittura ta' bejgħ bejn Galeotalanza u r-rikorrent. Ir-rikorrenti kellu wkoll fil-pussess tiegħu dokument li kopja tiegħu għiet esebita li kellu ħafna dettalji vojta u li jindika li kien ser jiġi użat skond il-bżonn. Skond il-pulizija Taljana, in-Nutar li suppost awtentika l-iskritturi kien fil-fatt ilu ħafna żmien mejjet. Dwar dan ir-rikorrenti ma kellu ebda spjegazzjoni. Kollox ma' kollox għalhekk il-verżjoni li ta r-rikorrenti fir-rigward tal-ħsieb li kellu dwar il-vettura in kwistjoni ma humiex attendibbli u kollox jindika li l-ħsieb veru kien li ma jitħallasx id-dazju altrimenti dovut. Għie wkoll ħafna drabi mtenni li l-konfiska hija proċedura *in rem* u b'hal tali galdadarba l-merkanzija tkun daħlet Malta kontra l-Ordinanza tad-dwana l-intimat għandu s-setgħa li jikkonfiskaha (Cara Limited vs Kontrollur tad-Dwana deċiża fis-27 ta' Frar, 2003 mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili).

Għalhekk anke jekk kriminalment ir-rikorrenti għie liberat mill-Qorti tal-Maġistrati, l-intimat kien għustifikat li joħroġ in-nota ta' qbid fuq il-vettura għaliex kien hemm raġunijiet biżżejjed taħt is-subartikoli ta' l-Artikli 60 u 62 tal-Kapitlu 37 indikati fin-nota ta' qbid relattiva biex jagħmel dan. Hu magħruf li skond id-disposizzjonijiet tal-Kodiċi Kriminali, l-azzjoni ċivili u kriminali huma għal kollox indipendenti minn xulxin fir-rigward tal-ġudizzju tagħhom – Artiklu 6 tal-Kodiċi (ara wkoll s-sentenza fl-ismijiet Francis Xuereb vs Kontrollur tad-Dwana deċiża mill-Qorti ta' l-Appell fl-10 ta' Ottubru, 2005).

Għal dawn il-motivi l-Qorti tilqa' t-tielet eċċezzjoni ta' l-intimat u tiċhad it-talbiet tar-rikorrenti. L-ispejjeż ikunu a kariku tar-rikorrent.

Kopja Informali ta' Sentenza

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----